

Unionin tuomioistuimen tuomio (kuudes jaosto) 2.9.2021 (ennakkoratkaisupyyntö, jonka on esittänyt Györi Ítéltábla – Unkari) – JZ v. OTP Jelzálogbank Zrt., OTP Bank Nyrt. ja OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt.

(Asia C-932/19) ⁽¹⁾

(Ennakkoratkaisupyyntö – Kuluttajansuoja – Kohtuuttomat ehdot – Direktiivi 93/13/ETY – 1 artiklan 2 kohta – 6 artiklan 1 kohta – Valuuttamääräinen laina – Lainattujen varojen luovuttamisen yhteydessä sovelletun vaihtokurssin ja niiden takaisinmaksun yhteydessä sovelletun vaihtokurssin välinen ero – Jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa säädetään kohtuuttoman sopimusehdon korvaamisesta kansallisen oikeuden säännöksellä – Kansallisen tuomioistuimen mahdollisuus todeta kohtuuttoman ehdon sisältävä sopimus kokonaisuudessaan pätemättömäksi – Kyseisellä lainsäädännöllä tarjotun suojan ja kuluttajan kyseisen lainsäädännön soveltamista koskevan tahdon mahdollinen huomioon ottaminen)

(2021/C 431/26)

Oikeudenkäyntikieli: unkari

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin

Györi Ítéltábla

Pääasian asianosaiset

Valittaja: JZ

Vastapuolet: OTP Jelzálogbank Zrt., OTP Bank Nyrt. ja OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt.

Tuomiolauselma

Kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY 6 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, ettei se ole esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan kuluttajien kanssa tehtyjen lainasopimusten osalta valuuttakurssierotusta koskeva ehto, jota pidetään kohtuuttomana, on pätemätön ja jolla toimivaltainen kansallinen tuomioistuin veloitetaan korvaamaan kyseinen ehto kansallisen oikeuden säännöksellä, joka edellyttää virallisen vaihtokurssin käyttämistä, säätämättä kyseisen tuomioistuimen mahdollisuudesta hyväksyä asianomaisen kuluttajan vaatimus siitä, että koko lainasopimus todetaan pätemättömäksi, vaikka mainittu tuomioistuin katsoisikin, että kyseisen sopimuksen pysyttäminen voimassa olisi kuluttajan etujen vastaista erityisesti sellaisen valuutariskin huomioon ottaen, jonka kyseinen kuluttaja edelleen kantaisi mainitun sopimuksen muun ehdon nojalla, kunhan kyseinen tuomioistuin kykenee – käyttäen yksinomaista harkintavaltansa, jonka edelle kyseisen kuluttajan ilmaisema tahto ei voi mennä – vahvistamaan, että kyseisellä kansallisella lainsäädännöllä säädettyjen toimenpiteiden soveltaminen todella mahdollistaa sen oikeudellisen ja tosiasiallisen tilanteen palauttamisen, jossa kuluttaja olisi ollut, ellei tätä kohtuutonta ehtoa olisi ollut olemassa.

⁽¹⁾ EUVL C 161, 11.5.2020.

Valitus, jonka Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro ym. ovat tehneet 3.9.2021 unionin yleisen tuomioistuimen (kolmas jaosto) asiassa T-635/19, Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro ym. v. komissio, 30.6.2021 antamasta tuomiosta

(Asia C-549/21 P)

(2021/C 431/27)

Oikeudenkäyntikieli: italia

Asianosaiset

Valittajat: Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro, Montani Antaldi Srl, Fondazione Cassa di Risparmio di Fano, Fondazione Cassa di Risparmio di Jes, Fondazione Cassa di Risparmio della Provincia di Macerata (edustajat: A. Sandulli, S. Battini ja B. Cimino, avvocati)

Muu osapuoli: Euroopan komissio

Vaatimukset

Valittajat vaativat, että

- unionin yleisen tuomioistuimen (kolmas jaosto) 30.6.2021 asiassa *Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro* ym. komissio (T-635/19) annettu tuomio kumotaan
- tämän seurauksena, – kuten ensimmäisessä oikeusasteessa on vaadittu – todetaan, että Euroopan komissio on sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa sillä perusteella, että se on estänyt Italian kansallisille viranomaisille osoitetuilla lainvastaisilla ohjeilla *Fondo Interbancario italiano per Tutela dei Depositati* (pankkien välinen talletussuojarahasto) välityksellä tapahtuvan *Banca delle Marchen* pääomapohjan vahvistamisen
- tämän seurauksena, komissio veloitetaan korvaamaan valittajille aiheutuneet vahingot, jotka arvioidaan kannekirjelmän tekstiosassa esitetyillä perusteilla, tai maksamaan niille tuomioistuimen kohtuulliseksi katsoman määrän mukaisen korvauksen
- tai ainakin, että asia palautetaan unionin yleiseen tuomioistuimeen, jotta tämä tutkii muut ensimmäisessä oikeusasteessa esitetyt kanneperusteet
- komissio veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut ensimmäisessä oikeusasteessa ja muutoksenhaussa

Oikeudelliset perusteet ja pääasialliset perustelut

1. Ensimmäinen valitusperuste: ilmeinen väärän merkityksen antaminen tosiseikoille ja ensimmäisessä oikeusasteessa käydyssä oikeudenkäynnissä vastaanotetuille todisteille ja niiden käyttäminen väärin, ratkaisevan seikan tutkimatta jättäminen, perusteluiden epäjohtamukaisuus ja virheellisyys

Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan esitetty todistusaineisto ei riittänyt osoittamaan, että komissio vaikutti ratkaisevasti Italian viranomaisten päätökseen ja että – toisin päin tarkasteltuna – Italian viranomaiset eivät olisi tehneet päätöstään itsenäisesti niiden *Banca delle Marchen* kriisintarkoituksen ajankohdasta, menettelytavoista ja edellytyksistä tekemiensä omien arviointien perusteella. Tiivistetysti sanottuna, unionin yleisen tuomioistuimen mielestä Italian viranomaiset pitivät *Banca delle Marchen* maksukyvyttömyyttä ratkaisevan seikkana kyseistä pankkia koskevan kriisintarkoituksen tekemiselle. Näin ollen yleisen tuomioistuimen mukaan komissiota ei voida pitää vastuullisena *Banca delle Marchen* kriisintarkoituksen päätöksestä, vaikka se esti FITD:ää suorittamasta pelastamistoimea tai oli esteenä sille. Tällainen tosiseikkojen esittäminen todistaa, että kyseessä on selvitysaineiston ilmeinen väärinäyttö. Kaikki tosiseikat, esitetyt todisteet, esiin tuodut indisiot ja oikeudenkäynnin kuluessa saadut luottamukselliset asiakirjat ovat yksiselitteisiä: Italian viranomaiset ovat korostaneet joka vaiheessa komissiolta saaduista tarkoista ohjeista aiheutuvaa vahvaa ja ylitsepäsemätöntä vaikutusta. Ensimmäisen oikeusasteen asiakirjasta ilmenee nimittäin varmalla tavalla, että: i) Italian viranomaiset etsivät kaikkia mahdollisia vaihtoehtoja *Banca delle Marche* koskevalle kriisintarkoitukselle mutta niiden toteuttaminen kaatui komission vastustukseen ii) nämä vaihtoehdot olisivat vähentäneet merkittävästi asianomaisille osakkeenomistajille ja joukkovelkakirjojen haltijoille aiheutuneita haittoja.

2. Toinen valitusperuste: SEUT 340 artiklan toisen kohdan rikkominen ja/tai virheellinen soveltaminen, erityisesti syy-yhteyden toteamista koskevien unionin oikeuden vaatimusten osalta; tehokkuutta ja näytön läheisyyttä koskevan periaatteen loukkaaminen

Unionin yleinen tuomioistuin on selvästi sekoittanut syy-yhteyden toteamisessa vahingon ”ratkaisevan” syyn ja vahingon ”ainoan” syyn. Sen mukaan komission menettely ei varmasti voinut olla *Banca delle Marchen* kriisintarkoituksen ”ainoa” syy. Kuitenkin tällainen komission menettely on varmasti ollut ”ratkaiseva” syy, kuten kantajat olivat ensimmäisessä oikeusasteessa laajasti asiakirjoin esittäneet ja osoittaneet. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt ilmeisen oikeudellisen virheen käsitteen *riittävän suora syy-yhteys* tulkinnassa, koska se sulki riittävän syy-yhteyden pois yksistään sillä perusteella, että komission moitittu toiminta ei ollut ainoa syy niihin vahinkoihin, joihin kantajat vetoavat. Tästä seuraa, että SEUT 340 artiklan toista alakohtaa on rikottu ja tehokkuutta ja näytön läheisyyttä koskevaa periaatetta on loukattu ja/tai niitä on sovellettu väärin.